

Perspectief voor geestelijke kwetsbaarheid

We leven in tijden van grote veranderingen. Sterker nog de snelheid waarmee dingen veranderen is amper bij te houden. Veranderingen dwingen ons om andere standpunten in te nemen, te kijken vanuit meerdere gezichtshoeken. Ze stellen de verworven zekerheden in vraag. Ze doen ons zoeken naar een vaste bodem onder de voeten, van waaruit we de veranderingen die we beleven kunnen blijven ondergaan vanuit de vaste kern van de eigen beleving.

Zichzelf blijven in tijden van grote veranderingen waarin zich veel verschuivingen in waarden, relaties en normen laten voelen is geen eenvoudige opgave. Zichzelf blijven veronderstelt dat je een ankerpunt hebt van waaruit je op de veranderingen kan richten om er niet door meegesleurd te worden.

Veranderingen vragen steeds meer weerbaarheid, de sterkte om te zien wat voor jou haalbaar is en wat niet. Wat binnen je mogelijkheden ligt en wat niet. Wat binnen jouw grenzen beweegt en wat niet. Waarop je wel of niet respons kan geven. Zolang veranderingen nog te volgen zijn blijft er ruimte en tijd om ze bewust te worden en te bevragen hoe er het best op in te spelen. Veranderingen horen bij het leven en doen de mens en de mensheid ontwikkelen.

Het leven kan je zien als een rivier die zich door een landschap slingert en het tegelijk vorm geeft, afhankelijk van bodem, hoogte, beplanting en andere omgevingsfactoren.

We zijn als mens uitgerust met de weerbaarheid om veranderingen die tot het wezen van het leven horen te ondergaan en vooral om er respons op te geven. Anders wordt het, als zich veranderingen voordoen die zich zo snel voltrekken dat we erdoor overweldigd worden.

De rivier kan haar bedding niet vinden en breekt uit haar oevers.

Het leven stroomt, maar de weerbaarheid om de stroming oevers te geven ontbreekt of is niet binnen bereik.

Ieder mens beleeft tijden waarin de weerbaarheid ontbreekt om geestelijk een invulling te geven aan wat hem overkomt.

Een verlies, een zware fysieke ingreep, een ongeluk, een scheiding, een schok, een ongeneeslijke ziekte, Alzheimer, een zware bevalling, werkonbekwaamheid enz.

Als machteloze getuige of familielid van wat een dierbare overkomt in het aanschijn van de dood of ramp. Als slachtoffer van oorlog en fysiek of moreel geweld.

De verzwakking van de oevers kent vele oorzaken en toont de intensiteit van de weerbaarheid die nodig is om de stroming te weerstaan.

Geestelijke kwetsbaarheid erkennen betekent dat wie weerloos is weerbaarder kan worden en wie weerbaar is kan onverwachts weerloos worden.

In dit perspectief is leven niet voorspelbaar.

Wat daarvoor helder was lijkt verduisterd. Wat een gangbaar pad leek wordt een doodlopende straat. Een leegte dient zich aan die u terug gooit op jezelf zonder iets wat herkenbaar verwijst naar wat eerder houvast bood. Wat zekerheid bood verliest zijn bodem. Ieder mens kent de ervaring van angst om in een gat te vallen als oevers niet meer zichtbaar zijn en de diepte hem aanstaart als enige toegang.

En wat als duisternis je aan het licht onttrekt?

Wat als de zin van wat je beleeft voorbij de woorden beweegt?

Hoe sterker de verandering die zich voltrekt hoe meer weerbaarheid we nodig hebben. Maar weerbaarheid is iets wat we tijdens onze ontwikkeling leren aanspreken. Als tenminste de behoefte om deze te gebruiken zich voldoende aandient of wordt herkend.

De realiteit toont dat veel mensen niet herkennen hoe weerbaarheid werkt en hoe je ze kan aanspreken. Door de snelle ontwikkeling van techniek en rationeel denken wordt het leven schijnbaar steeds meer voorspelbaar.

En dit laatste is een valkuil die de mens creëert waardoor weerbaarheid onvoldoende geoefend en geleefd wordt.

Geestelijke kwetsbaarheid hoort bij het wezen van de mens.

Hij kan met voldoende weerbaarheid deze geestelijke kwetsbaarheid ondanks de veranderingen leven op voorwaarde dat hij haar herkent en leert hanteren.

Hoe meer de mens zich nog bewust is van zijn instincten hoe meer weerbaar hij zich kan opstellen. Hoe dichter de mens bij de natuur leeft hoe sterker zijn nood om zijn instincten aan te spreken. Hoe wakkerder van geest hoe meer de mogelijkheden om moeilijke situaties creatief te beantwoorden in het zicht komen.

Er schijnt een relatie te zijn tussen wakker zijn van geest en instinctief leven.

Dit laten inheemse volkeren zien die met geestelijke kwetsbaarheid heel anders omgaan dan volkeren waarin de cultuur de natuur dreigt te verdringen, zoals onze samenleving dat laat zien.

Ze kennen alles wat wij ook kennen. Mensen die door een crisis gaan en plots overweldigd worden. Kinderen die van jongs af aan gevoeliger reageren op wat ze gewaarworden. Ze zijn omdat ze mens zijn, geestelijk kwetsbaar maar ze zijn zich meer bewust van de weerbaarheid die ze dienen aan te spreken en de ouderen of de sjamaan bewaakt deze weerbaarheid van de hele groep.

Hij is degene die, getraind in weerbaarheid, de grootste geestelijke noden heeft verkend om een respons te geven die herstelt wat niet meer hanteerbaar is.

Hij wordt dan de bemiddelaar tussen extreme vormen van geestelijke kwetsbaarheid en de mogelijkheden die dienen aangesproken te worden.

Hij zorgt er voor dat de oevers die de rivier mist door gemeenschappelijke inspanning kunnen worden hersteld.

De illusie dat weerbaarheid enkel een opdracht van de eenling is wordt hierbij opgeheven. Oevers en dijken worden samen gebouwd.

Perspectief voor geestelijke kwetsbaarheid komt in het zicht als we niet langer geestelijke kwetsbaarheid als zwakte zien maar als behorend bij de menselijke natuur.

Door ze te ontkennen vergeten we wat we nodig hebben als we plots overweldigd worden door iets wat we niet eerder leefden en ons voor een belangrijke keuze plaatst. Een nader onderzoek naar mogelijke oorzaken voor een geestelijke toestand waarin de mens plots alle pedalen lijkt kwijt te zijn en letterlijk door geestelijke inhouden overmand wordt brengt steeds meer in het zicht dat de onmogelijkheid om te dealen met wat je leeft of wat je overkomt de dam doet breken.

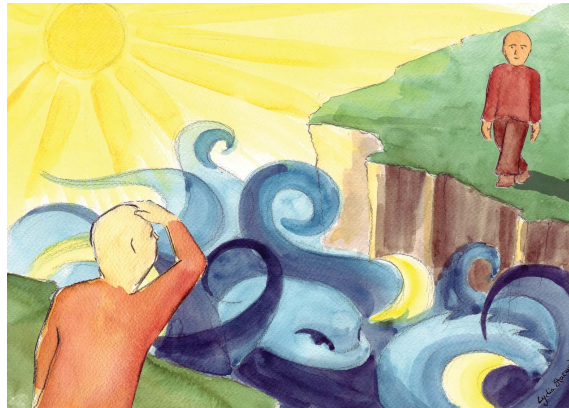
In dit perspectief kan het ieder overkomen dat een levensbedreigende situatie je deel wordt zonder dat je er gezond respons op kan geven. Gezond in de zin van leven wat je leeft zonder je ankerpunt of richting kwijt te geraken.

Dit betekent dat perspectief voor geestelijke kwetsbaarheid niet zonder de vraag kan: hoe verhoud ik mij naar de geestelijke kwetsbaarheid in mezelf en die van de mens in geestelijke nood. Is er in dit zich verhouden nog voldoende zicht op de weerbaarheid die nodig is om ze beide te hanteren.

Vraagt perspectief voor geestelijke kwetsbaarheid niet om een verandering van overtuiging dat wat anderen overkomt mij niet zal overkomen.

Een illusie die ons graag doet geloven dat geestelijke kwetsbaarheid een zwakte is, wat iemand overkomt die een stoornis heeft.

En voor deze stoornis hebben we deskundige termen bedacht, die de illusie dreigen te versterken als we ze meer waarheid toedichten dan waar ze voor zijn bedoeld: onderscheiden om beter en gericht de mogelijkheden aan te spreken die nodig zijn om te helen.

De conferentie focust niet op geestelijke kwetsbaarheid als zwakte maar als behorend bij de mens en peilt aldus naar mogelijkheden om weerbaarheid te versterken en te ontwikkelen.

De documentaire Crazywise van Phil Borges, die we vertonen met Nederlandse ondertitels, dient dit perspectief en nodigt uit tot een serieus bevragen en belichten van een anders zich verhouden tot geestelijke kwetsbaarheid.

Kijkend naar wat inheemse culturen ons wat dit betreft spiegelen.

Een anders zich verhouden tot, creëert nieuwe gezichtspunten en deze kunnen nieuwe mogelijkheden scheppen om met hetzelfde anders om te gaan.

Rond dit centrale thema wordt de hele conferentie opgebouwd.

Ook de sprekers dienen en voeden dit perspectief. Zelfs de muziek en de kunstwerken die worden tentoongesteld.

Het aanbod in zijn geheel dient als voedende impuls om de deelnemers de mogelijkheid te geven aan een serieuze bezinning over de kracht van geestelijke kwetsbaarheid deel te nemen.

Haar zien als een kracht brengt de noodzaak aan weerbaarheid aan het licht.

Dit laatste vraagt een gemeenschappelijke inzet waarvan je door deel te nemen een schakel in de keten bent.

Daarom beweegt de conferentie van onderuit: ze is een bottom up project.

In de wetenschap dat ieder kan overkomen wat die zogenaamde zonderling overkomt.

Dan hoeven taboes niet langer de waarheid te verduisteren en bouwen we gezamenlijk aan het versterken van de oevers die de rivier van het leven behoeft.

Want waar oevers in het zicht zijn kunnen bruggen worden gebouwd.

In deze geest heten we u als getuige en deelgenoot van harte welgekomen.

Huguette Beyens
initiatiefneemster en voorzitter van Het Levensnoer-
The Chain of Life

